

Tabulky - přednáška téma 9 Mateřská a rodičovská dovolená

Tabulka 1 Placená rodičovská dovolená a formální péče o děti do 3 let v původních zemích EU-15 a České republice, Maďarsku, Polsku a Slovensku

	Příspěvek v době rodičovské dovolené (placená rodičovská dovolená)	% dětí mladších 3 let ve službách formální péče	
		původní	nová
Dánsko	Dávka odvozená od předchozího platu po 32 týdnů	64	73
Švédsko	80% předchozí mzdy po 360 dní ^a , poté plošná dávka až 4 měsíce (pokud oba rodiče využijí své vyhrazené 2 měsíce)	48	44
Belgie	Plošná dávka 6 měsíců, příp. 1 rok, pokud je RD čerpána částečně	30	40
Francie	Plošná dávka po 6 měsících u prvního dítěte, po 3 roky u dvou a více dětí	29	31
Finsko	66% předchozí mzdy po 26 + 12 týdnů, poté plošná dávka do tří let věku dítěte	22	26
Německo	Plošná dávka 6 měsíců poté 18 měsíců příjmově testovaná	10	18
Itálie	30% předchozí mzdy po 6 měsících	6	26
Rakousko	Plošná dávka až 2 roky ^b	4	4
Lucembursko	Plošná dávka 6 měsíců, příp. 1 rok, pokud je RD čerpána částečně	2	31
Portugalsko	Žádná kromě 15 dnů pro otce (100% jejich výdělku)	12	32
Holandsko	Žádná	6	45
Španělsko	Žádná	5	39
Řecko	Žádná	3	10
Irsko	Žádná	38	18
Velká Británie	Žádná	34	33
Česká republika	Plošná dávka po 4 roky	-	2
Maďarsko	Dávka odvozená od předchozího platu po 2 roky + 3.rok nižší plošná dávka	-	8
Polsko	Plošná dávka po 2 roky (pro nízkopříjmové rodiny)	-	2
Slovensko	Plošná dávka po 3 roky	-	5

Zdroj: Schéma převzato z Leitnerová (2003: 361), aktualizováno a doplněno o Českou republiku.

Data týkající se formální péče o děti: European Commission 2008, data z roku 2006 (započteny jsou jak děti umístované na méně než 30 hodin týdně, tak děti umístované více než na 30 hodin týdně).

Data týkající se rodičovské dovolené: Parental Leave in European Companies (2007: 7-8), pro ČR: rodičovská dovolená: www.mpsv.cz.

Maďarsko, Polsko - Parental Leave in European Companies (2007: 7-8).

Slovensko – MISSOC 2007

Poznámky:

^a Dávka má horní strop.

^b Pokud není rodičovská dovolená sdílena matkou a otcem, rodičovský příspěvek je zkrácen na 18 měsíců.

Tabulka 2 Klasifikace zemí dle typu familialismu – současná situace

	Formální péče o děti	
	rozšířená	omezená
Dávky péče o děti (placená rodičovská dovolená)	(1) <i>volitelný familialismus</i> Belgie, Dánsko, (Finsko)*, , Francie, (Itálie)*, Lucembursko, Švédsko	(2) <i>explicitní familialismus</i> Česká republika , Německo, Rakousko, Maďarsko, Polsko, Slovensko
Žádné dávky pro péči o děti	(4) <i>de-familialismus</i> Holandsko, (Portugalsko)*, Španělsko, Velká Británie	(3) <i>implicitní familialismus</i> Irsko, Řecko

* *Finsko a Itálie je spíše hraniční případ mezi volitelným a explicitním familialismem vzhledem ke spíše podprůměrnému rozšíření formální péče o děti. Portugalsko je rovněž hraniční případ, jelikož poskytuje dávky po velmi krátkou dobu pouze mužům, nicméně nejvíce se blíží de-familialismu.*
Zdroj: Leitnerová (2003: 361). Upraveno podle nových dat a doplněno o Českou republiku, Maďarsko, Polsko, Slovensko.

Tabulka 3 Klasifikace zemí dle typu familialismu - původní data- konec 90. let

	Formální péče o děti	
	rozšířená	omezená
Dávky péče o děti (placená rodičovská dovolená)	(1) <i>volitelný familialismus</i> Belgie, Dánsko, (Finsko)*, Francie, Švédsko	(2) <i>explicitní familialismus</i> Německo, Rakousko, Itálie, Lucembursko, Holandsko
Žádné dávky pro péči o děti	(4) <i>de-familialismus</i> Irsko, Velká Británie	(3) <i>implicitní familialismus</i> Řecko, Portugalsko, Španělsko

Finsko je spíše hraniční případ mezi volitelným a explicitním familialismem.
Zdroj: Leitnerová (2003: 361).

Tabulka 4 Rodičovská dovolená a rodičovský příspěvek v zemích volitelného a explicitního familialismu + ČR, Maďarsko, Polsko, Slovensko

	Rodičovská dovolená		Rodičovský příspěvek		
	Délka	Přenositel nost práva	Délka	Výše (měsíční)	Podíl na prům. mzdě ve spol.
Belgie	6 měsíců plného čerpání nebo 12 měsíců část. čerpání pro každého rodiče ^a	Individuál.	Po celou dobu rodičovské dovolené	Plošná dávka (€558,34 pokud plné čerpání)	18 %
Dánsko	32 týdnů pro každého rodiče (= 64 týdnů na pár)	Individuál.	32 ze 64 týdnů	90 % předchozí mzdy (strop €429/týdně = €1839/měsíčně)	- strop 46 %
Švédsko	60 dní pro každého rodiče + dalších 360 dní si mohou rozdělit ^b	Individuál. a rodinné	360 dní	80 % předchozí mzdy (existuje strop)	-
			poté až 4 měsíce	plošná dávka (€6,5 denně = asi €195 měs.)	7 %
Rakousko	do 2 let věku dítěte ^c	Rodinné a individuál.	až do 2 let věku dítěte ^d	Plošná dávka (€430)	14 %
Finsko	26 týdnů + 12 prac. dní, pokud je využije otec ^e	Rodinné a individuál.	26 + příp. 12 týdnů	66% předchozí mzdy	
	následuje 'volno na péči' do 3 let		při 'volnu na péči' do 3 let	plošná dávka (velmi nízká)	
Francie	do 3 let věku dítěte, možno i částečné čerpání	Rodinné	6 měsíců u 1. dítěte, po 3 roky u 2+ dětí	Ploš. dávka(€529) nebo € 304 -402 když část. čerp.	22 % (mzdy z roku 2003)
Itálie	10 měs. (prodlouž. na 11 měs., pokud otec využije alespoň 3 měs.)	Rodinné a individuál.	6 měsíců	30 % předchozí mzdy	-
Německo	do 3 let věku dítěte ^f	Rodinné	6 měsíců	Plošná dávka (€ 300)	9 %
			poté 18 měsíců	Příjmově testovaná max. €300 (jen malé % se kvalifikuje) nebo po 1 rok €450	9 % 13 %
Lucembur sko	6 měsíců plného čerpání nebo 12 měsíců částečného čerpání pro každého rodiče	Individuál.	Po celou dobu rodičovské dovolené	Plošná dávka blíží se min. mzdě (€1651,38 nebo €825,69 pokud část. čerpání)	47 %
Česká republika (do konce roku 2007)	3 roky ^h	Rodinné	4 roky	Plošná dávka (40 % mezd v nepodnik. sektoru €271)	38 % (mzdy z roku 2006)
Maďarsko	3 roky	Rodinné	2 roky	2 roky 70 % předchozího platu	-

				+ strop (dvojnás. min. mzdy = €365)	
			1 rok	Poté 1 rok nižší plošná dávka	-
Polsko	4 roky	Rodinné	2 roky	Plošná dávka pro nizkopříjmové ^b rodiny (60 % min. mzdy = €104)	-
Slovensko	3 roky	Rodinné	3 roky	Ploš. dávka (€129)	-

Zdroj: Schéma převzato z Leitnerové (2003: 371), aktualizováno a doplněno o Českou republiku.

Podíl na průměrné mzdě ve společnosti – vlastní výpočty. Zdroj: Eurostat, data 2005, pro ČR www.mpsv.cz.

Rodičovská dovolená a rodičovský příspěvek: Parental Leave in European Companies (2007: 7-8).

Dávky rodičovského příspěvku v eurech: Parental Leave in Council of Europe Member States (2004: 28-31), pro Českou republiku: www.mpsv.cz (2007). Z komparativních důvodů ponechána varianta před rokem 2008.

Maďarsko, Polsko - Parental Leave in European Companies (2007: 7-8).

Slovensko – MISSOC 2007

Poznámky:

^a Lze pokračovat využitím tzv. flexibilního časového kreditu (flexible time-credit), kdy si zaměstnanec může snížit pracovní dobu o 20 % po dobu jednoho roku, což je doprovázeno plošnou dávkou (asi 26 % průměrné mzdy).

Flexibilní časový kredit není navázána výhradně na období péče o dítě, ale může být pro tento účel využito.

Podobně v Dánsku mohou zaměstnanci využívat placenou dovolenou například pro pracovní výcvik, péči o dítě nebo pro jiné důvody jako jen například delší volno z práce (tzv. sabbatical leave).

^b Rodiče rovněž mohou snížit pracovní dobu na 75 % normální pracovní doby až pokud dítě nedokončí první třídu základní školy (do 8 let věku dítěte).

^c Právo pracovat na částečný úvazek dokud dítěti nejsou 4 roky.

^d Pokud není rodičovská dovolená sdílena matkou a otcem, rodičovský příspěvek je zkrácen na 18 měsíců.

^e Plus možnost snížit pracovní dobu dokud dítě nezačne navštěvovat základní školu.

^f Plus možnost snížit pracovní dobu ve firmách nad 15 zaměstnanců.

^g Zákon umožňuje snížení pracovní doby do 6ti let věku dítěte. Zároveň s pobíráním rodičovského příspěvku si lze přivydělávat, není stanoven strop, ale podmínka jen omezeně využívat služeb formální péče o dítě (5 dní v měsíci do 3 let věku dítěte, 4 hodiny denně od 3 do 4 let věku dítěte).

^h Rodiny, jejichž příjem na jednoho člena rodiny nepřesáhne 25 % průměrné mzdy ve společnosti z předchozího roku.